

อนุต ปัจจัย

ว่าโดยกาล เป็นปัจจุบันกาล
 บอกปัจจุบันแท้ แปลว่าอยู่
 บอกปัจจุบันใกล้อนาคต แปลว่า เมื่อ.....

ว่าโดยวาก
 เป็นได้ ๒ วาก คือ กัตตุวาก และเหตุกัตตุวาก

กัตตุวาก
 ให้ลงปัจจัยประจำหมวดธาตุก่อนลง อนุต ปัจจัย

ภวนุต

รุทรนุต (อ,เอ)

ทิวพุนุต (ย)

สุณนุต (ณ, ณา)

กีณนุต (นา)

คณนุต (ณหา)

ตโนนุต (โอ)

โจเรนุต โจรยนุต (เณ, ฌย)

เหตุกัตตุวาก

เณ, ฌย, ณาเป, ณาปย

ลงเหตุปัจจัย ๔ ก่อนลง อนุต ปัจจัยที่หลัง เช่น

ภาเวนโต ภาวยนโต

กาเรนโต การยนโต การาเปนโต การापยนโต

โจราเปนโต โจราปยนโต โจราปย (จฺร ณาเป/ณาปย) ให้ล็กอยู่

(หมวด จฺร ธาตุ เหตุกัตตุวาก ลงเฉพาะ ณาเป ณาปย)

ว่าโดยลึงค์

ปุงลึงค์ แจกวิภัตตตัวอย่าง กโรนุต ปุริส หรือ ภควนุต

อิตถิลึงค์ ลง อี ปัจจัยเครื่องหมายอิตถิลึงค์ มีรูปเป็น กโรนุตติ แจกวิภัตตตัวอย่าง นารี

นปุงสลึงค์ แจกวิภัตตตัวอย่าง กุล

แบบฝึกหัดท้ายบท

๑. อนุต ปัจจัยบอกกาลอะไร แปลว่าอย่างไร?
๒. อนุต ปัจจัยเป็นได้กี่วาก อะไรบ้าง?
๓. อนุต ปัจจัยเมื่อเป็นเครื่องหมายอิตถิลึงค์ให้ลงปัจจัยอะไรเป็นเครื่องหมาย และแจกตามแบบอะไร?
๔. จงแปลเป็นภาษามคธอ.บุรุษ ทำอยู่ ซึ่งการงาน ในบ้าน ของเศรษฐี ย่อมได้ ซึ่งทรัพย์ ฯ
๕. จงแปลเป็นภาษาไทยปุริสา เสฏฐิสฺส เคเห กมฺมํ กโรนุตตา ธนํ ลภนฺติ ฯ